

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/edukacja-1/wystawy/13609,Twarze-gnieznieńskiej-bezpieki.html>
20.04.2024, 05:27

Twarze gnieźnieńskiej bezpieki

Dnia 21 stycznia 2008 r. na Rynku w Gnieźnie Ireneusz Adamski, dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu, otworzył wspólnie z posłem Zbigniewem Dolatą wystawę plenerową „Twarze poznańskiej i gnieźnieńskiej bezpieki”.

Prezentowana wystawa to plon wieloletnich prac badawczych historyków IPN, które zaowocowały również dopełniającym tę prezentację słownikiem biograficznym kadry kierowniczej UB i SB. Udostępniona mieszkańcom Gniezna wystawa została oparta na dokumentach wytworzonych przez pracowników i funkcjonariuszy UB i SB, takich jak zdjęcia z akt personalnych, podania, życiorysy, drogi awansu, dokumentacja zajmowanych stanowisk. Ukazująca struktury i sylwetki funkcjonariuszy UB i SB – zarówno na szczeblu województwa poznańskiego jak i powiatu gnieźnieńskiego – wystawa powstała w Oddziałowym Biurze Edukacji Publicznej w Poznaniu, a twórcami jej scenariusza byli: dr Waldemar Handke – naczelnik OBEP, dr Jan Miłoś i Przemysław Zwiernik. Od strony technicznej i graficznej wystawę przygotował Bartosz Kuświk – kierownik Referatu Edukacji Historycznej OBEP.

Na uroczystości otwarcia, obok gnieźnieńskiego posła Z. Dolaty, byli obecni również wicestarosta gnieźnieński Dariusz Pilak oraz ks. kanonik Zenon Rubach, proboszcz parafii farnej. Stawiła się licznie młodzież szkół średnich Gniezna, kombatancki, przedstawiciele „Solidarności” oraz mieszkańcy Gniezna. Przybyło też wielu przedstawicieli mediów regionalnych (Radio „Merkury”, TVP3 Poznań, Polska. Głos Wielkopolski) jak i mediów lokalnych (prasa, wydawcy stron internetowych, rozgłośnie radiowe).



Zwracając się do publiczności Przemysław Zwiernik, współautor scenariusza wystawy, przedstawił ideę tej plenerowej prezentacji, opowiedział o pracach nad wystawą poznańską, uzupełnioną o „twarze gnieźnieńskiej bezpieki”, a także o historii tworzenia i działalności UB i SB w PRL. Poinformował też, że IPN wydał ostatnio dwie fundamentalne, niejako dopełniające tę problematykę książki: monumentalny „Atlas polskiego podziemia niepodległościowego 1944–1956” oraz publikację „Konspiracja antykomunistyczna i podziemie zbrojne w Wielkopolsce w latach 1945–1956”. Oba tomy przedstawiają, w przeciwieństwie do wystawy, rzeczywistych bohaterów tego czasu – Polaków stawiających opór wrogemu ustrojowi, którzy za swoją postawę byli ścigani, więzieni, torturowani i mordowani przez służby specjalne PRL, których założycielami były NKWD i „Smiersz”.